

Zadra, ali je ono, nažalost, ostalo u rukopisu. Upravo je zbog toga dragocjena njegova rasprava *Obsidio Iadrensis (Opsada Zadra)* (1970.)

3. Leksikografija i leksikologija

Već sam spomenula Gortanov doprinos leksikografskim izdanjima, u kojima je sudjelovao i kao autor i kao urednik. Pisao je natuknice o grčkoj i rimskoj književnosti, o antici općenito i o istaknutim klasičnim filozofima.

Što se tiče leksikološkog rada privedo je kraju, kao jedan od urednika, stvaranje rječnika domaćeg srednjovjekovnog latiniteta. Ideja je začeta još 1930. godine u sporazumu s Međunarodnom unijom akademija u Bruxellesu, ali je tek 1959. godine rad stvarno započeo. *Lexicon Latinitatis medii aevi Jugoslaviae* objavljen je 1973. (I. vol.) i 1978. (II. vol.). Uloga profesora Gortana u radu na tom rječniku bila je presudna jer je on jedini od urednika bio klasični filolog. Principe rada opisao je u članku *Problemi redigiranja Rječnika domaćega srednjovjekovnog latiniteta* (1974.).

4. Hrvatski književni jezik

Filološka akribija i osjećaj za jezičnu preciznost iskazivao se ne samo u odnosu na jezike kojima se posvetio svoju profesionalnu djelatnost – grčki i latinski, nego i u odnosu na njegov materinski jezik. Uvijek je upozoravao, ispravljao pogreške i brinuo se da se pravilno piše i govori. Jedan od članaka upravo i ima programatski naslov *Briga za pravilan književni jezik* (1957.) Najčešće je objavljivao u časopisu "Jezik", npr.: *Pisanje grčkih vlastitih imena s intervokalnim -s* (1953.), *O pohrvaćenim pridjevima latinskog i grčkog podrijetla u medicinskoj terminologiji* (1955.), *O tvorbi pridjeva od imenica -ija-* (1955.), *O mjestu enklitike u nezavisnoj rečenici* (1957.). Zadnji je Gortanov rad također objavljen u časopisu "Jezik": *O obliku neologizma ojkonim* (1985.).

I na kraju treba spomenuti brojne kraće osvrtne Gortanove, te recenzije knjiga i rasprava što potvrđuje njegovu potpunu i odgovornu predanost struci. Za profesora Gortana nije bilo važnih i nevažnih tema, svakom je pitanju pristupao jednako temeljito i savjesno, uvijek ispunjen težnjom za znanstvenom istinom. Rezultati njegovih istraživanja trajan su i poticajan doprinos hrvatskoj znanosti i kulturi.

Olga Perić i Zlatko Šešelj

90 godina profesora Milivoja Sironića

Kad smo po prvi put na satovima grčkog jezika u Klasičnoj gimnaziji počeli čitati grčke pisce te uzeli u ruke udžbenike koji su sadržavali njihove tekstove, nad naslovima *Chrestomathia Graeca* i *Anthologia Graeca* susreli smo ime drugog klasičnofilološkog trijumvirata, Sabadoša, Sironića i Zmajlovića (prvi je bio onaj Gortana, Gorskog i Pauša na udžbenicima latinskoga jezika *Lingua Latina I i II*), od kojeg smo *Denčija* i *Zmaja* poznavali iz Klasične, gdje su ti legendarni profesori proveli gotovo cijeli svoj radni vijek, dok smo se s trećim članom toga trojstva susreli tek znatno kasnije, tek onda kad se nekolicina nas odlučila posvetiti klasičnim jezicima. Započevši studij klasične filologije već smo se prvoga dana susreli s tim tajanstvenim imenom. Uz nazive kolegija *Grčka književnost* i *Grčka historijska gramatika* pisalo je: prof. dr. Milivoj Sironić. Konačno nam se utjelovio i treći trijumvir!

I već od prvih kontakata postalo nam je jasno da profesora Sironića donekle poznajemo. Lako smo prepoznavali ono što nam je poručivao na stranicama udžbenika: oduševljenje antičkom Grčkom i grčkim književnim dometima, zanimljivost pripovijedanja i uživanje u raznolike teme grčke poezije i proze, jasnoću kazivanja. Imali smo sreću da profesora Sironića upoznamo i u neformalnim druženjima. Rijetko se moglo sresti dako duhovita sugovornika, prepunog zanimljivih anegdota, sjećanja i doživljaja, no jednako tako pozorna slušateljka i marnoga savjetnika.

U tim smo susretima – kao i u onima puno formalnijima – shvatili da je pojava profesora Sironića uz dvojicu legendi Klasične gimnazije, profesora Dionizija Sabadoša i profesora Zvonimira Zmajlovića, posve prirodna: premda znatno mlađi od njih – a i njihov negdašnji učenik – dijelio je njihov način mišljenja i vrijednosni sustav te jasno vidljivu strast prema antici.

Često je spominjao svoje nekadašnje profesore, a tadašnje kolege i prijatelje, otvoreno pokazujući koliko ih cijeni i voli, koliko im duguje i nije skrivao da je obrazovanje koje je stekao na Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu – premda je živio, gotovo kao paradigma toga vremena, u gotovo dramatičnim prilikama – temelj na kojem je gradio svoj životni nazor.

Milivoj Sironić rodio se 1915. u selu Trvižu kraj Pazina. Doživjevši kao dječak talijansku okupaciju istre, fašistički teror i odnarođivanje, prešao je 1927. ilegalno granicu i došao u Zagreb, gdje je bio smješten u Istarskome internatu.

Pohađao je Klasičnu gimnaziju, na kojoj je maturirao 1935., i iste godine na Filozofskome fakultetu u Zagrebu upisao klasičnu filologiju. Diplomirao je 1939. Budući da je imao talijansko državljanstvo, nije se mogao zaposliti u državnoj službi, pa je isprva radio kao profesor klasičnih jezika na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji s pravom javnosti u Varaždinu. Godine 1942., na prijedlog profesora Nikole Majnarića, izabran je za asistenta na Odsjeku za klasičnu filologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, gdje je proveo sav svoj radni vijek - do umirovljenja 1983. Doktorirao je 1954. tezom *Kritičko-egzegetički prilozi Aristotelovom "Ustavu atenskom"*, a habilitirao 1958. radnjom *Esopska basna u Dositejevu Zborniku basana i predavanjem Euripidove tragedije kao ogledalo društvenih i političkih prilika njegova vremena*. Za docenta je izabran 1959., a sljedeće je godine, nakon odlaska profesora Majnarića u mirovinu, preuzeo predstojništvo Katedre za grčki jezik i književnost. Izvanredni profesor postao je 1964., a 1970. redoviti.

Profesor Sironić obnašao je različite dužnosti na Fakultetu, ali i izvan njega. Od 1965. do 1967. bio je predsjednik fakultetskoga sindikata; od 1967. do 1968. predsjednik Savjeta; od 1968. do 1970. prodekan; od 1974. do 1978. (u dva mandata) dekan; u nekoliko navrata bio je pročelnik Odsjeka za klasičnu filologiju. Dvapat je odlikovan državnim odlikovanjima: 1978. Ordenom rada s crvenom zastavom i 1997. Ordenom reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića.

U znanstvenome radu profesora Sironića posebno je važan dio povezan s imenom velikoga basnopisca Ezopa. Svoj specijalistički interes očitovao je ponajprije prijevodom cjelokupnoga zbornika Ezopovih basana (Zagreb, 1951.), koji se otada - što u izboru, što u integralnoj verziji - pojavio u desetak izdanja, uključujući i sekundarni prijevod na albanski jezik. U nekoliko se opsežnih rasprava pozabavio komparativnom dimenzijom Ezopove ostavštine, poglavito prevodilačkim postupkom Dositeja Obradovića.

Od velike tragičke trijade Sironić se najdulje i najsustavnije bavio Euripidom. Na tragu interesa koji je pokazao već u svojem habilitacijskom predavanju u nizu pojedinačnih interpretacija obradio je nekoliko Euripidovih drama: Kiklopa, Medeju, Hipolita, Alkestidu, Herakla, Hekabu, Pribjegarke, Trojanke. Mnogo je filološke pozornosti posvetio i Euripidovu žestoku kritičaru - komediografu Aristofanu, analizirajući neposredni društveni kontekst njegovih *Ahamjana*, *Oblaka* i *Vitezova*. Brojne je rasprave posvetio pjesnicima klasičnoga razdoblja (Sapfa, Alkej, Anakreont; Mimnermo, Solon, Teognid; Arhiloh).

Povijest arhajskog i klasičnog razdoblja grčke književnosti (u knjizi Povijest svjetske književnosti II, Zagreb, 1977.) sinteza je Sironićeva bavljenja antičkom književnošću, u kojoj se očituje bogata erudicija autorova i faktografija

visoka stupnja. Ta je knjiga i danas temeljna povijest grčke književnosti napisana na hrvatskome jeziku i nezaobilazan sveučilišni udžbenik. No, profesor Sironić i dalje neumorno istražuje i analizira omiljene mu grčke autore, te je nakon gotovo dvadeset godina (1995.) objavio *Rasprave o helenskoj književnosti*, koje su i klasični filolozi i književni kritičari veoma visoko ocijenili.

Udžbenici i prijevodi važno su područje rada profesora Sironića. Uz spomenute udžbenike grčke književnosti *Chterstomathia Graeca* i *Anthologia Graeca* redigirao je i brojna izdanja Musićeve *Gramatike grčkoga jezika*, te Sencov *Grčko-hrvatski rječnik*, a i mnoga druga izdanja s područja antike. Prevodio je Platona i druge grčke filozofe, a njegov je udio u hrvatskom izdanju Predsokratovaca vrlo značajan.

No bilo bi krajnje promašeno navoditi ovaj *curriculum vitae* našega uvaženoga profesora Milivoja Sironića, a ne spomenuti ono što je u njegovu radu bilo najvažnije: rad sa studentima. Četrdeset i jedna generacija studenata pamtit će uvijek svoga profesora i to je najljepši spomenik što si ga živ čovjek može podići.